

SÜSTITAVAD DIABEEDIRAVIMID

Koostanud: Urmeli Joost, RN, Msc; Maarja Randväli, RN, kliiniline õendus

Tabel 1. Diabeedi ravis kasutatavad süstitavad ravimid (1,2):

Süstitavad ravimid					
GLP-1 agonistid	eksenatiid (lühija- ja pikatoimeline), liksisenatiid, liraglutiid	Suureneb insuliini eritumine Aeglustub mao tühjenemine Väheneb isu	Ei	Alandav	liveldus, oksendamine, pankreatiit
Insuliin	lispro, aspart, glulisine, regulaar, NPH, glargine, detemir, seguinsuliinid	Tõuseb insuliini tase	JAH	Tõuseb	Hüpopglükeemia, kaalu tõus

Tabel 2. Erinevad insuliinid ning nende toime (3–5):

	Toime algus	Maksimaalne toime	Toime kestvus
Kiiretoimelised insuliinid			
lispro (Humalog)	< 20–30 min	30 min–2 tundi 30 min	3–6 tundi 30 min
aspart (Novorapid)	< 15 min	30 min–1 tund	3–5 tundi
glulisine (Apidra)	< 15 min	1–1 tund 30 min	3–5 tundi
Lühitoimelised insuliinid			
Regular (Humulin R)	30 min–1 tund	2–3 tundi	3–6 tundi
Keskmise toimega insuliinid			
NPH (Humulin N)	2–4 tundi	4–10 tundi	10–16 tundi
Pikatoimelised insuliinid			
glargine 100 TÛ/ml (Lantus)	1 tund	võrdlemisi stabiilne	kuni 24 tundi
glargine bioloogiliselt sarnane ing. biosimilar 100 TÛ/ml (Abasaglar)	1 tund	võrdlemisi stabiilne	kuni 24 tundi
glargine 300 TÛ/ml (Toujeo)	1 tund	võrdlemisi stabiilne	kuni 36 tundi
detemir (Levemir)	50 min–2 tundi (doosist sõltuv)	võrdlemisi stabiilne	kuni 24 tundi
Seguinsuliinid (keskmise toimega + kiiretoimega)			
75% NPL, 25% lispro (HumalogMix25)	< 15 min	duaalne	10–16 tundi
50% NPL, 50% lispro (HumalogMix50)	< 15 min	duaalne	10–16 tundi
70% aspart protamine, 30% aspart (NovoMix30)	< 15 min	duaalne	15–18 tundi

ALLIKALOEND

1. Euroopa Kardioloogide Seltsi (ESC) diabeedi, pre-diabeedi ja kardiovaskulaarhaiguse töögrupp, Euroopa Diabeediuuringute Assotsiatsioon (EASD). Diabeedi, pre-diabeedi ja kardiovaskulaarhaiguste ravijuhis. ESC: 2013.
2. American Diabetes Association. Standards of Medical Care in Diabetes – 2015. Diabetes Care 2015;38(1):S1-S93.
3. American Diabetes Association. Practical insulin. 3rd ed. A handbook for prescribing providers. USA: American Diabetes Association; 2011.
4. National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases. Insert C: Types of Insulin. 2013. Available at: http://www.niddk.nih.gov/health-information/health-topics/Diabetes/diabetes-medicines/Pages/insert_C.aspx
5. Ambos A, Raie E, Kiudma T, Reppo I, Rätsep A, Tammiksaar K, et al. 2. tüüpi diabeedi Eesti ravijuhend 2016. Eesti Arst. 2016;95(7):456–73.